

hogy mennyivel túlszárnyaljuk és mennyivel felülemelkedünk elnyomóinkon. SIKABONYI alapvető előszavával és RÁKOSI kitűnő bevezetésével JÓKAIT reprezentálja ez a füzet, a nyelvünkön kívül 25 nyelven olvasható JÓKAIT, kinek művei 333 kiadásban forognak a német közönség kezén és több mint ezer példányban az egész művelt emberiségében. VICTOR HUGO, ROMAIN ROLLAND, TOLSZTOJ nevei messze elmaradnak a JÓKAIÉ mögött, ha a világirodalomban való széleskörűségét vizsgáljuk; tehát JÓKAI az az írónk, ki nemcsak nemzeti közkincsünk, de az egész világirodalom fejlődésének organikus eleme.

Angol (119 kiadás 42 műből), német (333 kiadás 194 műből), svéd, dán, holland, finn, észt, lett, francia (45 kiadás 38 műből), spanyol, olasz (17 kiadás 14 műből), oláh, horvát, eszperantó, zsidó, orosz (37 kiadás 34 műből), örmény, litván, lengyel, cseh, szlovén, szerb, bolgár, ruthén és tót nyelven; egyszóval 25 nyelven 1153 kiadás 849 műből, jórészt különálló novellák, részben önállóan, részint folyóiratokban. A *Fekete gyémántok* örvend a legnagyobb kedveltségnek: németül 10-ik kiadását rendezték sajtó alá 1919-ben a híres *Reclam's Univer. Bibl.* egyik füzete gyanánt, angolul 7 kiadást ért meg. A mű összeállításában közreműködtek: Dr. CSEKEY István, dr. DIVÉKY Adorján, G. N. MAYERHOFER, dr. PODHRADSKY György, dr. YOLLAND Arthur és dr. GÁL János.

A nemzeti és általános kultúra szempontjából jelentős *Bibliofil Könyvtár* izléseesen kiállított és kitűnően szerkesztett füzeteinek további számaint érdeklődve várjuk; az idegen nyelven megjelent MIKSZÁTH, HERCZEG, GÁRDONYI, MÓRICZ, stb. művek jegyzékét. Valóban «a könyvszeretet ma már nem magánügy, hanem nemzeti ügy», amint az előszóban SIKABONYI Antal megállapítja, hiszen «a magyar könyv útjának nincsenek határai», JÓKAI, PETŐFI, MADÁCH művei a művelt emberiség egyetemes kultúrzsükségletét elégítik ki s ragyogó nevük ott fénylik SHAKESPEARE, GOETHE és DOSZTOJEVSZKIÉ mellett.

Dr. KOZOCSA SÁNDOR.

Dr. György Lajos: *Az erdélyi magyar irodalom bibliográfiája.* 1925. év. (Erdélyi Tudományos Füzetek 7. sz.) Cluj-Kolozsvár. 1927. Minerva-ny. 8°. 26 l.

Beszélő adatokról számol be már másodszor GYÖRGY Lajos, erdélyi szellemi életünk jeles bibliográfusa. Olyan adatokról, melyek száraz tény gyanánt szerepelnek és mégis azt bizonyítják, hogy olyan nagy fölényben vagyunk elnyomóink felett, amilyenre kevés példa akad a világhistóriában. Valóban «az alábbi bibliográfia nem pusztán könyv-

jegyzék, hanem bátorító, felemelő, vigasztaló és erőt adó szellemtörténeti adatgyűjtemény, amely mellettünk áll» és tegyük még hozzá, hogy büszkén hirdeti irodalmunk megcsonkíthatatlan szellemi egységét, még az erőszakosan készített határokkal szemben is.

Míg 1924-ben 292 drb. könyv jelent meg, addig 1925-ben már 415; ebből 24% a szépirodalom. Új tehetség önálló kötettel nem jelentkezett s mégis «a könyvek száma nemcsak számbelileg nőtt az előbbi évhez mérten, hanem szellemi súlyban is gyarapodott». Megdönthetetlen bizonyság ez: kultúrfölényünk nagysága és ereje.

Dr. K. S.

Általános magyar könyvjegyzék. Szerkesztették: *Pikler Blanka és dr. Braun Róbert.* Második bővített és javított kiadás. 37. számú könyvjegyzék. Bp., 1927. Lantos. 8°. VI., 806 l.

E könyvjegyzék a könyvárusi forgalomban élő, vagy legalább is itt-ott lappangó könyvekről emlékezik meg. Tudományos apparátussal készült az olvasóközönség részére, de haszonnal forgathatják a különböző szakok bűvárai is, mert sok, még lappangó könyvadatot ment át a jelenbe s a ma könyvvizonyainak vehemenciájáról (minden téren) nyújt érdekes képet.

Szakbeosztása a DEWEY-féle decimális rendszer a maga nehézségeivel és visszatéréseivel, t. i. egy könyv két helyen is szerepel. Az első kiadáshoz (1925) mérten kibővült, annyival is inkább, hogy az egyes művek címeit is besorozta a mutatóba. Sok helyen előfordul az is, hogy regény a verses művek közé kerül (TÉREY S.: *Visszatérés*) s viszont, az ilyen hibákat az anyag terjedelmén kívül mentheti az, hogy a szerkesztőknek pusztán csak a beküldött címek állanak rendelkezésre, azonban a kiadói jegyzékekben ezeknek a pontosabb adatoknak (mi vers, mi regény, vagy dráma stb.) utána lehetne nézni. Tévedésből a *Kisfaludy-Társaság nemz. könyvtára* cím alatt felsorolják a Társaság összes kiadványait, holott e sorozatba csak hat kötet tartozik.

Dr. K. S.

A budapesti kir. Pázmány Péter tud. egyetem bölcsészeti karán az 1924/25—1925/26-ik tanévben elfogadott doktori értekezések kivonatai és az 1919/20—1923/24. tanévekben elfogadott doktori értekezések jegyzéke. Összeállította a dékán. Bp., 1925, 1926. A kar kiadása. 8°. 150, 132 l.